

Hasselbakken: Frivillighetens hus – Mulighetenes hus

Historikk

Hasselbakken ligger på en av de fineste tomtene i Asker sentrum. Fasaden på den gamle sveitservillaen er et blikkfang når du med bil svinger fra motorveien inn mot Asker sentrum. Huset ligger i en historisk akse; fra Asker kirke, Asker gårdene, Rådhuset, Venskaben og Hasselbakken.

Eiendommen var i sin tid en del av Østre Asker gård, eid av iseksportør og skipsreder Knud Tollefsen Asker (1819-1906). Stedet ble skilt ut fra Østre Asker i 1882 til fordel for sønnen, Tollef Asker, f. 1842. Huset ble bygget i sveitserstil i 1884, og her bodde Tollef med sin familie inntil de flyttet til Kristiania åtte år senere. Da Tollef Asker flyttet ut, var det klart for kunstnerparet Gustav og Kitty Wentzel som kjøpte Hasselbakken i 1894 fra Tollef Asker for 10 000 kr., og bodde her fram til 1902. Neste eier var gårdbruker Hans A. Bleger. Han solgte Nedre Bleiker i 1902, og livnærte seg deretter som rentenist. Antagelig solgte han Nedre Bleiker fordi han bare hadde to døtre etter seg, påpeker lokalhistoriker Ola Holst. Hans Bleger kjøpte huset sommeren 1902 av Gustav Wentzel for 14 500 kr. Hans og Amalie bodde på Hasselbakken fram til 1918. Da Hans døde, solgte arvingene til Oscar Thorsrud i 1919 for 77 000 kr. Thorsrud bygget på en fløy på vestsiden av huset, og senere ytterligere utvidelse mot vest. Derved fikk huset den karakteristiske dobbelte gavl vi ser idag.

Familien Thorsrud hadde sterk tilknytning til Asker. Selv var Oscar fra Røyken og hans hustru Louise f. Dignæs var fra Modum. Men noen år etter at de giftet seg i 1909, overtok Oscar Syverstad gård i Asker som hans far hadde kjøpt. Oscar og Louise likte dårlig å være bønder, så allerede i 1919 solgte de Syverstad og slo seg ned på Hasselbakken. Oscar var hovedkasserer i Asker Sparebank fra 1920 til han gikk av med pensjon i 1947. I en lang periode var han også fattigforstander i bygda. Louise drev Asker Syatelier i sparebankens gård til slutten av 60-årene. Louise var en driftig dame, «hun sto på som et jern», forteller hennes barnebarn Christian, for å engasjere bygdas folk i ulike typer nødsarbeid i 30-årene. Hun fikk satt i gang hjemmeproduksjon av husflidsprodukter som de solgte. Da hun døde 93 år gammel i 1976 så hun for seg Hasselbakken som et framtidig møtested for kulturelle aktiviteter. Oscar og Louise hadde to barn, Gunnar

Kristian f. 1913 og Bodil Synnøve f. 1918, som begge vokste opp på Hasselbakken. Gunnar studerte til lege. Bodil var interessert i språk, litteratur og filosofi. Før siste verdenskrig bodde Bodil en tid i Paris hvor hun arbeidet som journalist. Hun giftet seg i 1941, tok navnet Bodil Winsnes, og bodde etter krigen noen år i Brasil hvor hennes mellomste sønn Christian ble født.

I 1953 flyttet hun og de tre barna inn på Hasselbakken. I mange år hjalp hun sin mor Louise med forretningen. I tillegg oversatte hun bøker fra fransk, engelsk og portugisisk, som hun hadde lært seg i Brasil. I 1967 oversatte hun «Mitt navn er Eusébio» om den legendariske portugisiske fotballspilleren.

Etterhvert flyttet barna ut, og i 1970-årene arbeidet hun som plassjef for Saga Tours på Lanzarote. Da Louise var død og barna var ute av redet, åpnet Bodil «Koinos» (gresk for «felles») bokhandel for kristelig litteratur og kafé på Hasselbakken. Den drev hun til sykdom svekket henne og hun måtte avvikle. I tillegg leiet hun ut deler av det store huset på 400 m². I en kort periode hadde sågar Asker bibliotek sin utlånsvirksomhet på Hasselbakken.

I 1991 inngikk hun en avtale med Asker kommune om å overta eiendommen innen fem år. Bodil fikk da et lån på 1,4 mill. kr. Det gikk for det meste med til vedlikehold og nedbetaling av gjeld. Da avtalen ble inngått, tok Bodil Winsnes forbehold om at hun skulle få disponere eiendommen så lenge hun ønsket. Men i 1993 ble stedet etter takst solgt til Asker kommune for 2,9 mill. kr. Etter sletting av gjelden ble 1,5 mill. kr. utbetalt. Bodil flyttet til Rødhettes vei på Borgen og bodde der til hun døde 90 år gammel.

Kommunens kjøp av Hasselbakken var ledd i en omfattende flytting av kommunale tjenester som hadde til hensikt å skaffe plass til natthjemmet for rusmisbrukere. For å frigjøre plass på Erteløkka til natthjemmet, ble flyktningadministrasjonen flyttet til andre etasje på Hasselbakken.

Det er særlig fire forhold som er knyttet til huset Hasselbakken:

Maleren Gustav Wentzel og hans hustru Kitty, Asker kulturskole, Dobbeltsporet til Sandvika og Frivilligheten.

Maleren Gustav Wentzel

Nils Gustav Wentzel (1859-1927) var i Paris med Statens reisestipend for kunstnere da han traff den ni år yngre Kitty (Christiane Marie) Betzmann (1868-1961) som han giftet seg med i 1889. Wentzels bodde i Asker fra 1892 til 1901, og igjen delvis fra 1904 til 1913, og var der en del av Askerkretsen, hvor Hulda og Arne Garborgs hjem Labråten var sentrum. Vennskapet med Garborgs er blant annet synliggjort ved at Wentzel malte et bilde av Garborgs sønn, *Tuften på ski*, som fremdeles henger i Labråten.

Etter at han flyttet til Asker begynte Wentzel å male vinterbilder. Det meste kjente av disse er fra dameskirennet i Fjelkenbakken ved Skaugum, malt i 1895. Et av hans beste vinterbilder fra Asker vakte særlig oppmerksomhet: *En sjømanns siste ferd* (1896), som dels ble kritisert forbi begravelsesfølget i sledene over isen fører rene norske flagg, og dels ble berømmet internasjonalt. Bildet ble utstilt i Paris og innkjøpt av den franske stat. I denne første Askerperioden hadde han også oppdrag for Nordahl Rolfsens *Lesebok for folkeskolen* (1892-95), J. B. Bulls *Norske Folkelivsbilleder* (1897) og andre illustrasjonsoppdrag.

I 1901 fikk familien en uventet inntekt som gjorde dem i stand til å reise til Italia noen måneder. De tilbragte størstedelen av tiden i Roma. Turen var for det meste en skuffelse, med sykdom, pengesorger og dårlig vær. Hjemreisen gikk via Paris, hvor de feiret jul sammen med Oda og Christian Krohg. Familien ønsket å bruke tid i Paris, og Gustav Wentzel hadde fått tilbud om å dele atelier med Krohg, men da Nasjonalgalleriet for tredje gang avslo å kjøpe *Frokost* (1882), var det klart at de ikke kunne finansiere Parisopholdet.

Da familien Wentzel kom hjem fra Italia og Paris på etterm vinteren 1902 måtte Hasselbakken selges på grunn av uoppgjorte regninger. Familien flyttet etter dette for første gang til Vågå «en dag sist i november» i 1902. Hulda Garborg kalte Kitty Wentzel for «Mor Hasselbakken» for å markere at her skulle hun bo i all evighet. Så vel ble det altså ikke. Etter å ha bodd to år i Vågå vendte familien tilbake til Asker i 1904. Denne gang bosatte de seg i eiendommen «Borgen» som Wentzel hadde kjøpt noen år tidligere sammen med bokhandleren Bernhard Dybwad (1861–1940). I denne andre Askerperioden mottok han St. Olavs orden 6. oktober 1908, dagen før 49-årsdagen. Kitty Wentzel skriver i sin biografi om eksmannen at «året 1910 oppløste vi hjemmet»; men samlivet var *de facto* opphørt i 1908, da hun mot hans vilje tok et års opphold som guvernante i USA med parets yngste sønn. Gustav Wentzel oppholdt seg i utlandet, bl. an. i München, 1910-1911. Tilbake i Norge bodde han en tid på Båstad før han i 1913 flyttet til Vågå. Mens familien bodde i Asker bygget de også Wentzel-hytta på Vardåsen som var ment som fritidshytte. Hytta ble imidlertid flere ganger utsatt for hærværk i en slik grad at familien lot være å bruke den, og til sist solgte den. Den eies idag av Asker kommune.

Gustav Wentzel med sønnene Jørgen f. 1890 og Bjørn f. 1896

Kitty Wentzel var en fargerik og spennende kvinne, kunstner, journalist og forfatter. 1925 ga hun sammen med Øvre Richter Frich ut *Bordets glæder*, en sjarmerende bok om mat og matkultur fra mange land. 1956 skrev hun boken om Gustav Wentzel og hans kunstnerliv og i 1960 kom erindringsboka *Fra mitt livs karusell*.

I boken om Gustav skriver Kitty om perioden i Asker at: «*Det må sies, at i kunstnerisk henseende hører de ti år Wentzel bodde på «Hasselbakken» til de beste av hans år som moden kunstner. Hans mesterverker fra ungdommen (alle senere innkjøpt av Nasjonalgalleriet), var malt før han var 30 år. De hadde jo bragt ham ære og berømmelse, men det pekuniære utbytte var magert, og han skjønte at skulle han og familien leve, måtte han finne et annet felt for sin skapende kunstnertrang. I Asker fant han snøen. Askervinteren revolusjonerte helt hans tidligere innstilling. Snøen var ikke hvit, og skyggene var ikke svartblå ... det var farger, herlige og vidunderlige, i alle palettens avskygninger, og da han var blitt venner og kjent med snøen gikk det fort fremover. Han dro omkring med staffeli og malerkasse på ryggen, med fargene i bukselommen så de ikke skulle stivfryse. Rundt om tårnet motivene seg opp. For vel er Asker herlig om sommeren, men enda skjønnere om vinteren.*»

Frokost 1882

Frokost 1885 (kopi på Hasselbakken)

Overgangen fra vekt på stofflighet og lokalfarge til vekt på lysvirkninger fremstilles som et vendepunkt i Wentzels verk. Både Leif Østby og Knut Berg bruker de to *Frokost*-maleriene som eksempel på stilsiftet. Østby mener at «i det gule lampelyset dominerer belysningsfargene helt over lokalfargene» i 1885-bildet, mens Berg skriver at «uten å gi opp sin sans for miljøbeskrivelse og den realistiske detaljgjøing har han fått et langt bedre grep på helheten ... Særlig fint har han fått fram kontrasten mellom det varme, gule innelyset og det sterke klare utelyset, et problem som opptok mange av tidens malere.»

I 1894 malte Wentzel i en av stuene på Hasselbakken tre store veggmalier som nå henger i den tidligere formannskapssalen på Vensleben. Disse ble tatt ned og gitt som gave til Asker kommune av Bodil Winsnes og hennes bror Gunnar Kr. Thorsrud på slutten av 1980-årene.

Asker kulturskole

Asker kommunale musikkskole ble opprettet skoleåret 1978/79. Etter en beskjeden start med ca. 160 elever og 11 lærere, vokste antallet til ca. 950 elever i skoleåret 1998/99. Undervisningen foregikk på åtte skoler, i Asker kirke, i Støen Musikkstudio og i skolens egne lokaler på Drengsrud. I oktober 1990 hadde nemlig skolen flyttet fra midlertidige lokaler på Leikvoll inn i nyoppussede lokaler på gamle Drengsrud skole. «Musikkskolens hus» var navnet og skolen ble sagt å ha fått permanente - og egnede - lokaler. Da hadde hus-spørsmålet lenge vært prekært.

«Musikkskolens hus» på Drengsrud varte bare i fem år, og i 1996 finner vi Asker kommunale musikkskole på plass på Hasselbakken. Nå er elevtallet 900 med 40 lærere. Skjønt «på plass» er kanskje ikke rette måten å si det på. Huset må rehabiliteres og kampen om midlene står i Kulturstyret. Etatsjefen for kultur, Asbjørn Moen, hadde foreslått å flytte to mill. kr. fra Musikkskolens budsjett i handlingsprogrammet 1997-2000 til det nye Kulturhuset, men fikk ikke Kulturstyret med seg. Med fem stemmer mot fire ble de to millionene foreslått flyttet tilbake. Midlene var hårdt tiltrengt, mest fordi skolen trengte mer plass og fordi det sterkt forfalne uthuset (idag Hasselnøtten) burde rives, slik at man i stedet kunne få opp noe som kunne brukes til undervisningsrom for

slagverk, som holdt til på Torstad skole. (Derav navnet «Trommehuset» som nybygget ble kalt).

Skolen holdt til i første etasje i Hasselbakken hvor det var trangt om plassen, og hvor det burde vært pusset opp. Rommene var små og lite hensiktsmessige; instrumenter lå lagret på badet og i baktrappen. «Det står en vakker gammel ovn i en nisje, men den er ikke i bruk», sier rektor Arne Haugen, som er fornøyd med kulturstyrets vedtak. Mest ser de fram til å få benytte annen etasje i bygningen. Der holder Flyktningteamet til, og det er uvisst når de kan flyttet ut og inn på Erteløkka. Kanskje sommeren 1997. I mellomtiden behandler Formannskapet budsjettet for 1997. 30. november viser seg å bli en gledens dag: Enstemmig vedtar formannskapet å sette av to mill. kr., én i 1997 til utvendig oppussing og én i 1998 bl. an. til å erstatte det falleferdige uthuset. Trommehuset kommer på plass, og i 2000 får musikkskolen omsider ta i bruk 2. etasje i Hasselbakken.

Men gleden skulle vise seg å bli kortvarig. For i mars 1999 bringer Budstikka nyheten om at 300 musikkskoleelever i Asker blir hjemløse fordi Hasselbakken står i veien for det nye dobbeltsporet NSB skal legge til Sandvika. Arbeidet med dobbeltsporet skal starte i 2002 og blir ferdig tre år senere. Hvor skolen skal holde til i de årene er det ingen som vet.

I 1999 fylte skolen 20 år, tyve år på nærmest konstant flyttefot. «Vi har levet med en drøm om at vi en gang skulle få hele Hasselbakken for oss selv» sa rektor Arne Hagen da han gikk av i 1998 etter å ha ledet musikkskolen i 19 år. Stadig levde håpet om å få overta Hasselbakken, men Asker kommune ville det annerledes. I mars 2002 anbefalte rådmannen at Kulturskolen skulle få overta hovedhuset og sidebygget på Østre Asker gård. «Jeg håper det blir den endelige løsningen», sier rektor Stenvik til Budstikka. Og slik ble det; i 2003 er kulturskolen på plass på Østre Aker gård.

Dobbeltsporet

I desember 2002 viser bildet i Budstikka at Hasselbakken er på flyttefot. Det nybygde «Trommehuset» er først jekket opp fra grunnmuren, før tykke jernbjelker ble stukket under. Folk fra Jernbaneverket, entreprenørfirmaet Peab og kranfirmaet T. O. Bull har forberedt manøveren i dagevis. Med bjelkene er vekten 27 tonn. Det er dobbeltsporet til Sandvika som er årsaken til at både trommehuset og hovedbygningen må vekk fra sin faste plass mens gravearbeidene pågår.

Foto: Budstikka

Selve Hasselbakken ble flyttet atten meter unna på to timer med to mobile kraner som tilsammen kunne løfte 900 tonn. Etter flyttingen kunne arbeidet med dobbeltsporet intensiveres. Jernbaneverket skulle lage en 150 meter lang åpen betongtunnel fram til tunnelinngangen under Asker terrasse 4. I februar 2003 arbeidet 50 mann med byggingen. I november 2003 flyttes Hasselbakken tilbake på plass og i august 2005 ble det nye sporet åpnet.

Hasselbakken, et intermesso

Mens huset Hasselbakken sto pent parkert ved siden av en utgravet tomt, fikk Asker kommune en henvendelse fra Tandberg Eiendom som ville kjøpe eiendommen. Kommunen bestemte seg da for å annonsere eiendommen for åpent salg med én ukes frist. Etter en «helhetsvurdering» av budgiverne innledet kommunen på nyåret 2003 forhandlinger med - Tandberg Eiendom! Salget av den verneverdige eiendommen til Tandberg Eiendom for fire mill. kr. ble møtt av hard kritikk. Bl. an. gikk andre interessenter ut og kalte salget en skinnprosess, og antydte at kommunen allerede før annonseringen hadde bestemt seg for hvem som skulle få kjøpe eiendommen. Tandberg Eiendom innså at hele prosessen var kommet uheldig ut, og ba om å bli løst fra kontrakten. 12. mai 2003 sier ordfører Morten Strand til Budstikka at salget er stilt i bero, og at man vil gå en helt ny åpen salgsrunde.

Ett år senere, i mai 2004, er bildet endret. Hasselbakken skal likevel ikke selges. Ledende lokalpolitikere har gitt uttrykk for at stedet bør brukes til kulturformål og bør inngå i det kulturlandskapet som bl. an. også omfattes av Venskaben og Østre Asker gård. Asker kulturelle fellesråd, som lenge har bedt kommunen om å la være å selge, kan jubile, de ser for seg en løsning hvor huset fortsatt eies og driftes av kommunen, men at det treffes avtaler med lokale kulturorganisasjoner om bruk av stedet. Harald Nik. Johansen, leder i Asker kulturelle fellesråd, vil gjerne samarbeide med kommunen om

ideer og planer. «Man må nok regne med at det må gjøres noe med bygningen, og hvis kommunen gir et tilskudd, kan vi tenke oss å gjøre en dugnadsinnsats».

Men ennå er det langt fram; i april 2005 vedtar kommunestyret at Hasselbakken skal legges ut til langtidsutleie for 20 år. Tre interessenter melder seg. Tandberg Eiendom er kommunens førstevalg, men pga. av uklarheter blir saken utsatt, og i januar 2006 blir hele prosessen nullstilt og kommunen må starte på nytt.

«Frivillighetens hus»

I løpet av 2006 vurderte Asker kommune videre hva som skulle gjøres med Hasselbakken. Betydelige krefter gikk fortsatt inn for salg ettersom det ville bli kostbart å sette huset i stand. Men det ble frivilligheten som trakk det lengste strået. I april 2006 vedtok formannskapet å nedsette et utvalg til å utrede muligheten for frivillige organisasjoners deltagelse i utviklingen av Asker kommune. Utvalget skulle bestå av tre politikere og tre representanter for de frivillige organisasjoner; Det kulturelle fellesråd, Idrettsrådet, og Asker velforbund. Ledelsen av utvalget ble tillagt de frivillige. Harald Nik. Johansen fra Asker kulturelle fellesråd ble valgt til leder. Frivillighetsmeldingen ble lagt fram i 2007, og ett av de sentrale forslagene var at det skulle tilbys arealer for samlokalisering av frivillig virksomhet i Asker. Utvalget viste til Hasselbakken som et mulig Frivillighetens Hus i Asker sentrum. Man mente at det her var egnede lokaler for formålet, at det lå meget tilgjengelig i sentrum og kunne inngå i en større helhet innen det bruksformål huset tidligere var vedtatt benyttet til.

Og slik ble det! Med klart flertall vedtok kommunestyret tirsdag 6. februar 2007 at det verneverdige huset i Asker sentrum skal forbli kommunens eiendom, og disponeres av det frivillige kultur- og organisasjonslivet. «Det føles godt å komme i mål med denne saken. Det har vært en lang kamp», sier Ingvild Tautra Vevatne til Budstikka. Venstres gruppeleder og varaordfører har kanskje vært den politikeren som mest aktivt har engasjert seg i husets skjebne, og ledet an i protesten da rådmannen fire år tidligere forsøkte å selge huset.

I kommunestyret la hun fram et felles forslag fra samarbeidspartiene Venstre, Høyre, KrF, Pensjonistpartiet og Askers Grønne Venner, som gikk ut på at Hasselbakken skulle rehabiliteres av kommunen og organisasjonslivet i fellesskap. Også SV og Arbeiderpartiet støttet forslaget, selv om Ap uttrykte sterk bekymring for kostnadene. Frivillige enkeltpersoner og organisasjoner utarbeidet i 2007 en behovsplan for hvordan huset skulle innredes og disponeres.

I desember 2007 setter kommunen av fire mill. kr. til rehabilitering av Hasselbakken. I tillegg til midlene fra kommunen kom én mill. kr. i tippemidler. Forut for dette hadde en arbeidsgruppe blant de frivillige organisasjonene jobbet med å lage en behovsplan for Hasselbakken. Denne behovsplanen dannet grunnlaget for prosjektering og arkitektarbeid som førte fram til den rominndelingen som vi nå finner i bygget. Bygget har en grunnflate på 200 m² og utgjør 1. og 2. etasje samt en kjelleretasje.

Hasselbakken blir rehabilitert

Etter at Jernbaneverket hadde satt Hasselbakken på plass etter flyttingen, sto bygningen tom og ubrukt i flere år. Dette førte til et betydelig forfall av det gamle huset, hvor duene i stor grad var de som hadde tilhold. Spørsmålet om hva som skulle skje videre med huset ble et sentralt tema.

I april 2008 ble det nedsatt et interimsstyre som skulle være ansvarlig for rehabiliteringen av Hasselbakken. Styret ble ledet av Harald Nik. Johansen fra Asker kulturelle fellesråd, og hadde representanter for Asker Idrettsråd, Asker Røde Kors, Asker Velforbund og Asker Frivillighetssentral. Sekretær var Heidi Thommessen fra Asker Frivillighetssentral/Asker kommune. Samtidig startet det praktiske arbeidet med å rehabilitere.

De to første månedene, april og mai 2008, ble brukt til å rive alt innvendig som måtte fjernes for å kunne starte gjenoppbyggingen. 8-10 mann jobbet daglig dugnad med dette. Alle utvendige vegger ble isolert og alle vegger ble kledd med faspanel for å bevare et tidstilpasset preg. Takene ble nedforet og kledd med gipsplater, gulvene ble pusset og malt på den opprinnelige 5 cm plank. Vinteren 2009 sto første etasje ferdig og arbeidet kunne begynne i 2. etasje. Også her måtte det rives i betydelig grad, vegger måtte bort og nye settes opp. På samme måte som i 1. etasje ble ytterveggene isolert og veggene innvendig kledd med panel. Kontorene, som bl.a. skulle gi plass til Frivillighetssentralen, Asker Røde Kors og Home Start, ble også innredet og satt i stand. I oktober 2009 var huset så pass ferdig at man kunne ha en offisiell åpning. Den fant sted lørdag 10. oktober med stor festivitas med tale av ordfører Lene Conradi og gaveoverrekkelser. Det var stor oppslutning om arrangementet, anslagsvis 200 mennesker var innom dørene.

Fra venstre: Lene Conradi, Harald Nik Johansen, Heidi Thommessen, og Inger Beate Mellgren. Foto: Budstikka

Men huset var på langt nær ferdig rehabilitert: Arbeidet fortsatte i 2. etasje, som ble ferdigstilt i juni 2010. På samme tid ble også loftet isolert. Turen var så kommet til de fire ytterveggene og glassverandaen. 31. mai og 5. juni ble kommunestyrets medlemmer invitert til å ta fatt med skrape og malerkost. Stillas

ble satt opp og utstyr anskaffet. Dugnadsmat og drikke manglet heller ikke. Noen av de 47 kommunerepresentantene fant veien til Hasselbakken med ordfører Lene Conradi i spissen.

Ordføreren var nesten ferdig med vannbordet på vestveggen, da hun ble intervjuet av Budstikka: «Med tanke på alt arbeidet som er nedlagt», sa hun, «er det viktig at vi stiller opp. Hasselbakken er et betydningsfullt hus og selve inngangsporten til Asker sentrum».

Deler av bygningen hadde da vært i bruk en stund; noen kontorer, kafé, bibliotek og selskapslokaler. Utover høsten 2010 ble det jobbet med det som gjensto; underetasjen med 200 nye kvadratmeter; Historielaget, Askeraden og TV-aksjonen skulle ha kontorer der. Arbeidet med underetasjen varte til endelig ferdigstilling av huset i april 2011. Etter 3 års arbeid og 10.000 dugnadstimer kunne Hasselbakken overleveres til eieren Asker kommune. Dermed var hele Frivillighetens hus ferdig til å tas i bruk.

Tross stor dugnadsinnsats hadde det kostet: Prosjekt Hasselbakken hadde fra kommunens side opprinnelig en ramme på fire mill. kr. i 2008. I tillegg kom én mill. kr. av statlige tilskuddsmidler til kulturbygg og 250 000 kr. fra statens tiltakspakke, tilsammen 5,25 mill. kr.

Men det skulle mere til:

I april 2010 foreslo rådmannen at kommunen skulle dekke brannteknisk oppgradering, men utsette utbedringen av loft og kjeller. Kommunestyret ville det annerledes: Vi ønsker ikke å stanse arbeidet! Dermed kunne kommunen dekke både brannteknisk oppgradering; 650 000 kr., utvendige arbeider; 80 000 kr. samt klargjøring av kjeller og loft; 570 000 kr. I februar 2011, da oppussingen nærmet seg avslutning, bevilget kommunen ytterligere 600 000 kr.

Blant de mange gavene ved åpningen var også flere pengebidrag: Sparebankstiftelsen spanderte 200 000 kr. til bygging av en utvendig rampe slik at huset er tilgjengelig for alle. Fra kulturavdelingen i Akershus fylke kom én mill. kr. til installering av heis og klargjøring av 2. etasje. Asker Elektriske ga lystkastere som belyser huset i kveldsmørket. Av Asker velforbund hadde man alt i 2009 fått en logo, tegnet av Øyvind Jorfald.

Sluttregnskapet viste at renoveringen av Frivillighetens hus hadde kostet 7syv mill. kr. Men ennå var det noe som manglet: Da det nærmet seg 17. mai i 2010 ble det klart at huset ikke hadde en flaggstang! Takket være et samarbeid med de åtte Lionsklubbene i Asker ble de nødvendige 10 000 kr. skaffet til veie og flaggstangen behørig reist og overrakt av aksjonsleder Jan Erik Andersen. Også utearealene fikk sitt; plassen utenfor huset fikk den 22. januar 2010 navnet «Wentzels plass» etter maleren Gustav Wentzel og hans kone Kitty som bodde på Hasselbakken i årene 1892 til 1901.

De første årene hadde Frivilligsentralen ved dugnadsgjengen ansvar for innvendig og utvendig vedlikehold, samt stell av hagen på Hasselbakken. I de to sommermånedene

da huset var stengt malte dugnadsgjengen gulv og vinduer mm. For vanning og klipping av plenen ble det satt opp arbeidslister der alle mann fikk tildelt én uke hver. Etter få år overtok kommunen stell av hagen. Istedet ble det opprettet en egen hagegruppe som anla en kjøkkenhage ut mot Askerveien. Fra Askers grønne venner kom det 20 000 kr. til oppgradering av hagen.

Innflytting

Etterhvert som huset ble ferdig og lokalene klargjort rykket de første leietagere inn og huset ble gradvis fylt av mennesker og aktiviteter. Asker Frivilligsentral, Home-Start-Familiekontakten og Asker Røde Kors flyttet inn i sine kontorlokaler sommeren 2009. Andre faste leietakere er: Asker Husflidslag (i Hasselnøtten), Rådgiverne på Hasselbakken, Asker velforbund, TV-aksjonen og paraplyorganisasjonene innenfor idrett og kultur: Asker kulturråd, Asker musikkråd og (til 2017) Asker idrettsråd. Senere kom flere lag og foreninger inn og i 2017 disponeres lokalene av vel 50 organisasjoner. Blant andre: Asker og Bærum historielag, Teatergruppen Askeraden, Asker rosemalerklubb, Seniorsaken i Asker, Asker og Bærum fotoklubb, Asker mannskor og Asker malerklubb.

Organisering og drift

Fra 2009 ble styret og daglig leder for Asker frivilligsentral ansvarlig for daglig drift av Hasselbakken frivillighetens hus. Harald fortsatte sitt frivillige arbeid som styreleder til 2014 og ble avløst av Gerd M. Annexstad som satt til 2016. Fra 2016 er Erling Bergsaker styreleder.

Fra juni 2006 var Heidi Thommessen daglig leder ved Asker frivilligsentral og driftet Hasselbakken fram til våren 2011. Ved sin side hadde hun Tanja Kobro i 40% stilling fra november 2010. Da Heidi Thommessen i juli 2011 ble Frivillighetskoordinator i Asker kommune, tok Tanja Kobro over stillingen som daglig leder. Fra høsten 2015 delte hun stillingen med Tone Jacobsen før Siw Hagelin overtok som leder våren 2016.

Heidi Thommessen deltok i oppussingen og i arbeidet med å få etablert faste frivillige organisasjoner på huset. Det må hun ha gjort på en særdeles dyktig måte; organisasjonene sto formelig i kø for å få plass på «huset». Tanja Kobro bidro med sitt engasjement til å befeste Hasselbakken som et sosialt og kulturelt møtested.

Fra høsten 2010 kom huset i full drift og tilbudene nærmest eksploderte: «Denne høsten satser vi for fullt», sa en energisk daglig leder for Frivilligsentralen, Heidi Thommessen til Budstikka, og aktiviteten ble snart så høy at det var behov for å øke bemanningen. Styret arbeidet hardt i lang tid for å få midler til å utvide med en halv stilling i tillegg til daglig leder. I 2013 ble Eva-Helen Snare Sandbakk ansatt i 50% stilling med ansvar for alt arbeid knyttet til utleie av lokaler på Hasselbakken.

I 2011 var 64 frivillige knyttet til aktivitetene på Hasselbakken, i 2016 var antallet steget til 109 aktive deltagere. Driften av Hasselbakken finansieres ved kommunale tilskudd og ved utleie av lokaler til ulike frivillige organisasjoner.

Aktiviteter og frivillighet

«Hasselbakken er et hus med sjel. Men det er også en bygning med hjertevarme, og nå fylles huset opp nettopp med den type virksomhet som det er tenkt for», sa ordfører Lene Conradi ved overleveringen i april 2011. Siden har Hasselbakken etablert seg som en åpen og inkluderende møteplass for frivillige organisasjoner og for Askers innbyggere. Det er blitt en samhandlingsarena for alle som ønsker å arbeide som frivillige, og et yndet sted å holde årsmøter og annen møtevirkosomhet for frivillige organisasjoner.

Alt før oppstart var det klart at huset skulle bidra til at arbeidet med integrering av innvandrere går i riktig retning, og flyktninger og fremmedspråklige var fra begynnelsen av en sentral målgruppe for mange av aktivitetene. Derfor er damedag, frihjelpen, rådgiverne og språk- og leksekafé blant de mest populære aktivitetene. Flere frivillige organisasjoner har også kafétilbud; f. eks. Kreftforeningen og Foreningen for slagrammede.

Frivilligheten står sterkt i Asker kommune, som i resten av landet. Asker frivilligsentral ble startet i 1992 og fylte altså 25 år i 2017. At Hasselbakken ble Frivillighetens hus gjorde det mulig å utvide og organisere aktivitetene ved Frivilligsentralen på en måte som aldri før.

I mars 2010 holdt Asker frivilligsentral sitt første årsmøte på Hasselbakken. Styreleder Harald Nik. Johansen kåserte om husets historie og arbeidet med rehabiliteringen. Sommeren 2010 ble Asker kommunes frivillighetsutvalg opprettet med Per Sletaune fra Heggedal nærmiljøsentral som leder. Utvalget hadde allerede eksistert i to år som en prøveordning og avholdt sin første frivillighetskonferanse i 2008. Utvalgets mandat er å være pådriver for frivillighetsarbeidet i Asker og arrangere en årlig frivillighetskonferanse. En konferanse som er en hyldest til det frivillige arbeidet som er nedlagt i årets løp i Asker. På konferansen deles Frivillighetsprisen ut.

Frivillighetsprisen

Frivillighetsprisen har vært delt ut hvert år siden 1999 og tre ganger har prisen gått til personer knyttet til aktiviteter på Hasselbakken:

I 2009 til Harald Nik. Johansen og dugnadsgjengen for rehabilitering av Hasselbakkken. Harald var både en pådriver og daglig leder for dugnadsarbeidet hele veien. Han var med rette stolt over innsatsen til de 15 karene i dugnadsgjengen: «Dugnadsarbeid er sosialt. Vi trives. Og vi opplever gleden av å se at vi sammen skaper noe som samfunnet rundt oss har glede av», uttalte han til Budstikka. I 2013 ble Harald Nik. Johansen tildelt Kongens fortjenestemedalje i sølv.

Dugnadsgjengen. Foto: Budstikka

I 2014 gikk prisen til Ove Hansen som var fast knyttet til ferdigstillingen av Hasselbakken fra 2011 til 2014, og i 2015 til Anette Staugaard som ildsjel og initiativtaker til aktiviteten «Damedag» og som familiekontakt for Home-Start Familiekontakten.

«Hasselbakkens venner»

Hasselbakkens venner er en stiftelse åpen for alle som ønsker å støtte opp om det frivillige arbeidet på Hasselbakken. Hasselbakkens venner ble stiftet 17. mars 2016 med formål å bruke innsamlede midler til nytte og glede for frivillige tilknyttet Hasselbakken Frivillighetens hus. Første styre besto av: Jorun Johansen, Tanja Kobro, Arne Fredbo, Gerd M. Annexstad.

Harald Nik. Johansen Foto: Budstikka

Harald Nik. Johansen døde 16. januar 2016. Harald Nik. bidro sterkt til at Hasselbakken utviklet seg til en lokalt forankret møteplass åpen for enkeltmennesker, organisasjoner, lag og foreninger. Hans brennende engasjement for frivilligheten og hans praktiske og organisatoriske talent var avgjørende for rehabiliteringen av Hasselbakken. Det var familien, som etter hans bortgang, tok initiativet til opprettelsen av Hasselbakkens venner.

Redigert av Jan Erik Røed april 2011, utvidet november 2017. Kilder: Lokalsamlingen ved Asker bibliotek, Store norske leksikon, Budstikkas arkiv, innspill fra enkeltpersoner.